

ĐỆ NHẤT TRIỂN LÃM QUỐC TẾ NHIẾP ẢNH MỸ THUẬT SÀI GÒN 1960

Diệp Minh Cường*

Sau 4 tháng phát động cuộc thi từ tháng 5/1960 đến tháng 8/1960, Ban tổ chức triển lãm quốc tế nhiếp ảnh mỹ thuật lần thứ nhất đã nhận được 1.016 tác phẩm của 269 tác giả đến từ 21 quốc gia từ khắp các châu lục gửi đến tham dự cuộc thi.

Trước đó, Ban tổ chức đã phổ biến, gửi thông cáo và thể lệ cuộc thi thông qua các Sứ Quán Việt Nam ở nước ngoài, các Sứ Quán nước ngoài tại Việt Nam, các Hiệp hội Nhiếp ảnh trên thế giới và các nhiếp ảnh gia thế giới và Việt Nam với mục đích nhằm thắt chặt tình hữu nghị, giao lưu văn hoá giữa Việt Nam với các nước bạn trên khắp năm châu thông qua bộ môn nhiếp ảnh.

- Thể lệ tham dự: mỗi tác giả chỉ được tham dự tối đa 4 tác phẩm ảnh đen trắng, không nhận ảnh màu. Mỗi tác phẩm tham dự có kích thước 30cm x 40cm, không dán lên bìa cứng. Sau lưng mỗi tác phẩm được ghi chú rõ tên tác phẩm, tên tác giả (họ tên thật, kèm theo tước hiệu nếu có), địa chỉ nơi tác giả cư trú và số ảnh tham dự.

- Thành phần Ban tổ chức gồm có:

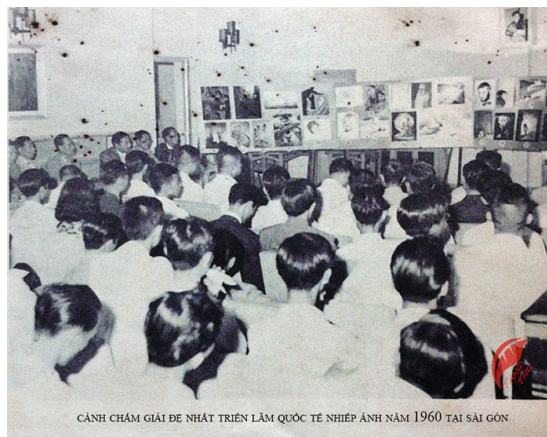
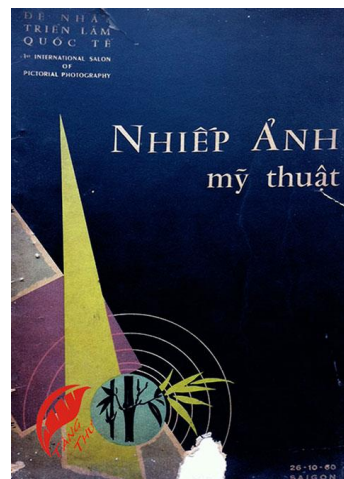
- Ông Nguyễn Hữu Dung - Chủ tịch
- Ông Nguyễn Duy Miến - Vụ Trường Vụ Văn hoá: Thành viên
- Ông Phạm Văn Mùi - Đại diện Hội Nhiếp ảnh Việt Nam: Thành viên
- Ông Nguyễn Thao - Đại diện Nghiệp đoàn chủ nhân các nhà nhiếp ảnh: Thành viên
- Ông Ứng Hội - Chủ sự phòng ảnh Bộ Thông Tin: Thành viên
- Ông Trần Văn Khanh - Nhân viên Vụ Văn Hoá: Thành viên
- Hội Đồng Giám Khảo gồm có:
  - NAG Nguyễn Cao Đàm, Hon.F.Kortrijk, ARPS
  - NAG Nguyễn Mạnh Đan
  - NAG Phạm Văn Mùi
  - NAG Lee Lang Sieu, ARPS
  - NAG Trần Việt (Chen Hsien Hueh), ARPS

- Quốc gia và tác giả tham dự: Đã có 20 quốc gia đã gửi ảnh đến tham dự, trong đó Châu Úc có 1 đại diện, Châu Mỹ có 2 đại diện, Châu Âu có 7 đại diện và Châu Á có 11 đại diện. Trong 269 tác giả gửi ảnh tham dự một số đã là nhiếp ảnh gia (NAG) thượng thặng quốc tế.

- Cách thức chấm giải: Hội đồng giám khảo chấm giải theo thể thức 3 vòng: vòng sơ tuyển, vòng chính thức và vòng giải thưởng, dự kiến sẽ chọn 265 tác phẩm triển lãm.

- Vòng sơ tuyển hay vòng loại Hội đồng giám khảo sẽ loại bỏ những tác phẩm không đạt yêu cầu, giữ lại khoảng trên 40% trên tổng số 1.016 tác phẩm (khoảng trên 400 ảnh)

- Vòng chính thức sẽ chọn 265 ảnh triển lãm.

*Nguyên Trưởng phòng Phòng Nghiên cứu sưu tầm – Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh

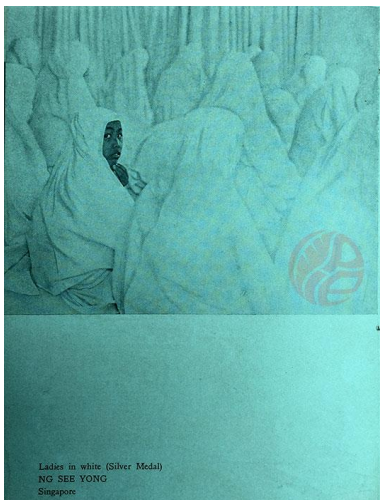
- Vòng giải thưởng sẽ chọn 27 tác phẩm để trao giải gồm có 1 giải nhất (huy chương vàng), 2 giải nhì (huy chương bạc), 8 giải ba (huy chương đồng) và 17 giải tưởng lệ danh dự (giải khuyến khích)
  - Kết quả:
    - Huy chương vàng: tác phẩm "Sturm" - Leopold Fischer Hon.FNSPF, Hon.PCB, OGPh.O (Austria)
    - Huy chương bạc: tác phẩm "Still I want,Daddy!" - Ann Marie Gripman ARPS, APSA (Sweden)
    - tác phẩm " Ladies in white" - Ng See Yong (Singapore)
    - Huy chương đồng: tác phẩm "Fire cracker" - Manly Chin ARPS (Hong Kong)
      - tác phẩm "On the school's way" - Huynh Hoa (Viet Nam)
      - tác phẩm "Cinda" - Wellington Lee FPSA, FRPS (USA)
      - tác phẩm " Old Age" - Lee Lim FRPS (Singapore)
      - tác phẩm "Lò gạch" - Đinh Bá Trung(Viet Nam)
      - tác phẩm " After the rain" - Trần Xuân Vinh (Việt Nam)
      - tác phẩm "Hebra de plata" - Alejandro Wolk EFIAP, F.CBB, FCBA (Argentina)
      - tác phẩm "Home coming on the snow field" - Young Soo Han (Korea)
  - Bằng tưởng lệ: 17 tác phẩm

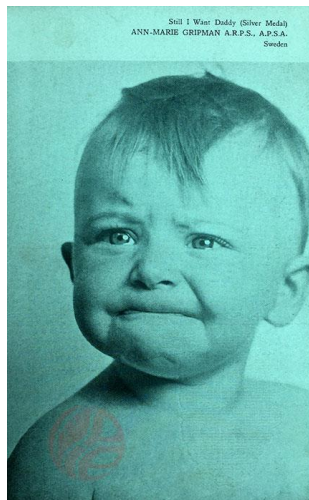
Sturm (Gold Medal)
LEOPOLD FISCHER, Hon. EFIAP, Hon. FNSPF, Hon. PCB, OGPH-O
Austria

Cuộc triển lãm quốc tế nhiếp ảnh mỹ thuật lần thứ nhất diễn ra tại Sài Gòn được xem là một sự kiện nghệ thuật qui mô lớn mang tầm vóc quốc tế đầu tiên đã thành công ngoài mong đợi, 20/27 quốc gia được mời đã tham dự với những NAG nổi danh đã được quốc tế biết đến như Wellington Lee FPSA, FRPS (USA); Leopold Fischer Hon.FNSPF, Hon.PCB, OGPh.O (Austria); Ann Marie Gripman ARPS, APSA (Sweden); Lee Lim FRPS (Singapore); Tchan Fou Li ARPS (Hong Kong); Stanek Heinrich EFIAP, Hon.OGPh.O (Austria); Dr.K.H.Wu FRPS (Hong Kong); Alejandro Wolk EFIAP, F.CBB, FCBA (Argentina); Haibach Harmut VDAU/FIAP (Deutschland); Kwan Sam Hoi FRPS (Singapore)... NAG Việt Nam như Nguyễn Văn Chiêm, Nghiêm Vĩnh Cần, Đỗ Cương, Trịnh Văn Bách, Lê Văn Diên, Nguyễn Xuân Dũng, Trần Cao Lĩnh, Đinh Bá Trung, Huỳnh Hoa...

Việt Nam có 107 tác giả gửi 425 ảnh tham dự (trong đó có 43 tác giả với 76 tác phẩm được chọn triển lãm) đây là một con số kỷ lục, chứng tỏ phong trào nhiếp ảnh ở Sài Gòn đã thật sự có bước chuyển mình khá ngoạn mục. Nếu như cuộc triển lãm nhiếp ảnh nghệ thuật gia vào các tác giả tốp, chưa mang đẳng 1960, với phong trào rất mạnh, tăng, trong tước hiệu ảnh Hoàng ảnh Kortrijk Đây chính

Ladies in white (Silver Medal)
NG SEE YONG
Singapore

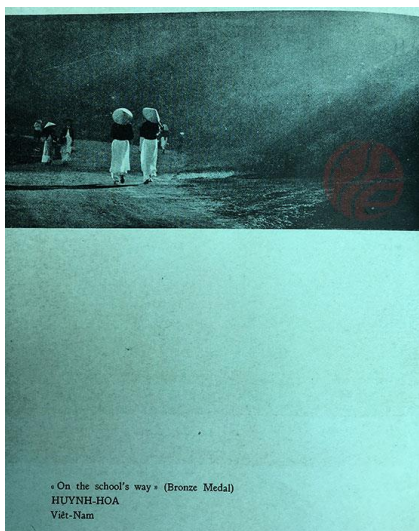
Still I Want Daddy (Silver Medal)
ANN-MARIE GRIPMAN A.R.P.S., A.P.S.A.
Sweden

đầu tiên mang tầm quốc năm 1955 thì số lượng tham dự còn khá khiêm một NAG Sài Gòn nào cấp quốc tế. Thì năm khoảng thời gian 5 năm nhiếp ảnh đã phát triển số lượng NAG ngày càng đó hơn 10 NAG mang quốc tế của Hội nhiếp gia Anh - RPS, Hội Nhiếp (Bỉ), Hội ảnh Milan (Ý)... là những NAG mang

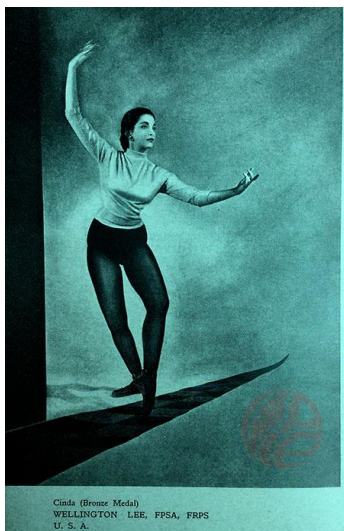
đẳng cấp quốc tế đầu tiên Việt Nam như Trần Phú Cừ (Tchan Fong Ku) ARPS, La Huy ARPS, Lê Anh Tài U.F.Milan, Trần Linh ARPS, Long Thuận ARPS, Triệu Văn ARPS, trong thành phần Hội đồng giám khảo có Nguyễn Cao Đàm Hon.F.Kortrijk, ARPS; Lee Lang Sieu ARPS, Trần Việt (Chen Hsien Hueh) ARPS... Hãy nghe Ban Tổ Chức triển lãm Virginia ghi nhận về nhiếp ảnh Việt Nam sau 3 năm liên tục 1958, 1959, 1960 đoạt giải thưởng Mỏ Neo và Chuông Vàng trong cuộc triển lãm quốc tế tại Virginia - Mỹ về đề tài Biển Cả "So với vị trí nhỏ hẹp và dân số ít ỏi, Việt Nam đã có những tác phẩm (nhiếp ảnh) kỳ thú" (1)

- Trong 27 tác phẩm danh giá nhất được Hội đồng Giám khảo tuyển chọn trong cuộc triển lãm quốc tế mỹ thuật đầu tiên này, Việt Nam có 6 tác phẩm:

- "On the school's way" của NAG Huỳnh Hoa (huy chương đồng)
- "Lò gạch" của NAG Đinh Bá Trung (Huy chương đồng)
- "After the rain" của NAG Trần Xán Vinh (huy chương đồng)
- "Tình Tự" của NAG Nguyễn Văn Chiêm (tượng lệ danh dự)
- "Đói và khát" của NAG Nguyễn Xuân Nghiêm (tượng lệ danh dự)
- "Đôi ngả" của NAG Lê Anh Tài U.F.Milan (tượng lệ danh dự)

On the school's way (Bronze Medal)
HUỲNH-HOÀ
Việt-Nam

Sturm (Bronze Medal)
WELLINGTON LEE, FPSA, FRPS
U. S. A.

Tác phẩm "Sturm" (bão tố) của NAG Leopold Fischer Hon.FNSPF, Hon.PCB, OGP.O (Austria) đoạt huy chương vàng. Leopold Fischer người Áo, là NAG nổi tiếng thế giới được giới ảnh quốc tế phong là "ông vua của ảnh kỹ thuật". "Sturm" là một bức ảnh sử dụng kỹ thuật phân sắc độ, đây là một tác phẩm áp dụng kỹ thuật tân kỳ nhất lúc bấy giờ và nó này là 1 trong 10 bức ảnh gây sóng gió (đoạt nhiều huy chương nhất) trên ảnh đàn quốc tế thập niên 1950's, 1960's.

Tác phẩm "Still I wantDaddy!" của NAG Ann Marie Gripman ARPS, APSA (Sweden) đoạt huy chương bạc. Ann Marie Gripman là nữ NAG nổi tiếng người Thụy Điển, được giới ảnh quốc tế biết đến với biệt tài chụp ảnh trẻ em. Đây là một trong những bức trong loạt ảnh (serie) trẻ em của Ann Marie Gripman, Bà đã thành công khi bắt giữ được khoảnh khắc đứa bé đang bộc lộ cảm xúc của mình với đôi mắt to tròn, đôi môi mím chặt, như muốn nói điều gì đó!

Tác phẩm "Ladies in white" của NAG Ng See Yong (Singapore) đoạt huy chương bạc. Bức ảnh tạo cảm giác nhẹ nhàng, thư thái. Ng See Yong đã thành công trong việc ghi nhận hình ảnh các bà sơ đang ngồi nguyện với trang phục toàn sắc trắng trong không khí tĩnh tại đã được Ông vận dụng bằng kỹ thuật ảnh sắc độ nhẹ.

Có thể nói thông qua cuộc triển lãm quốc tế nhiếp ảnh mỹ thuật đầu tiên tại Sài Gòn một lần nữa thế giới thật sự biết đến một Việt Nam thân thiện, hiếu khách. Một Việt Nam có nền văn hoá lâu đời, một Việt Nam với rừng vàng, biển bạc đất phì nhiêu, người Việt Nam chịu thương chịu khó...những hình ảnh đó đã được thể hiện trên những bức ảnh mà NAG Việt Nam đã khéo ghi hình bằng những khoảnh khắc rất đời thường: nữ sinh đến trường trong tà áo dài truyền thống, trẻ em vui đùa trên đồi cát bao la, hình ảnh lao động của người thiếu niên trong lò gạch, cảnh câu cá, thuyền ra khơi, trẻ em vùng cao...

Hình ảnh về một thế giới tự do cũng được thể hiện qua những bức ảnh mang tính đặc trưng văn hoá của từng quốc gia như bức ảnh "Home coming on the snow field" của

Young Soo Han (Đại Hàn), "Winter" của Rudolf Herbert Berger (Áo), "Vespers" của Robert F. Downs (Mỹ).

Triển lãm quốc tế nhiếp ảnh mỹ thuật đầu tiên đã truyền cảm hứng cho phong trào nhiếp ảnh nước nhà, gây được tiếng vang nhất định đối với bộ môn văn học nghệ thuật Sài Gòn lúc bấy giờ. Theo lời NAG Nguyễn Cao Đàm "các cuộc triển lãm nhiếp ảnh thường được đông đảo người yêu thích đến xem, có những cuộc triển lãm lên đến vài ngàn người, có cuộc triển lãm số lượng khách đến xem quá đông gây nên cảnh chen lấn, có người bị thương phải đưa đi cấp cứu". Điều đó cho thấy sự quan tâm của người hâm mộ đối với bộ môn nhiếp ảnh là thật sự lớn, đây là yếu tố tạo nên sự lớn mạnh của nghệ thuật nhiếp ảnh Sài Gòn, số lượng các NAG ngày càng tăng, trào lưu ảnh ngày càng tân kỳ đã kích thích giới ảnh Sài Gòn khám phá, tìm tòi và đã gặt hái được nhiều thành tích, tạo được uy tín trên đấu trường nhiếp ảnh quốc tế... cuộc triển lãm quốc tế nhiếp ảnh mỹ thuật đầu tiên tại Sài Gòn thành công không ngoài những yếu tố đó.

Tháng 6/2017

ARPS: Asociated Royal Photographic Society

APSA: Associated Photographic Society of America

PCB: Photo Club Bordeaux

UF Milan: Union Fotografica Milan

FRPS: Fellow Royal Photographic Society

FPSA: Fellow Photographic Society of America

FIAP: Federation Internationale de l'Art Photographique

F Kortrijk: Fotosalon of Kortrijk

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1/ Nguyễn Cao Đàm, Trần Cao Lĩnh: Việt Nam quê hương yêu dấu, NXB Gấm Hoa Sài Gòn 1967, trang: 49.

2/ Tổng mục Đệ nhất triển lãm quốc tế nhiếp ảnh mỹ thuật, Sài Gòn 1960.

3/ Lê Văn Khoa (chủ biên): Ảnh nghệ thuật - hình ảnh quê hương Việt Nam, tập 1, Hội ảnh Nghệ thuật Việt Nam xuất bản năm 1970.